

Om konstverket ”Jag är Folket”, Eliana Ivarsdotter Haddad, 2013

När jag fick uppdraget att utföra ett konstverk till den nya fasad som skulle uppföras på Sofielund Folkets Hus upplevde jag genast att detta var ett hedersuppdrag. Folkets Hus historiska arv av att vara en plats där arbetarrörelsen samlas ger inspiration till tankar om den politiska historia som ligger bakom begreppet ”folket”.

Idén till mitt konstverk fick jag när jag läste om de så kallade Måndagsdemonstrationerna som pågick i Leipzig såväl före som efter Berlinmurens fall då de två fraserna ”Vi är folket” och ”Vi är ett folk” användes. Det sägs att slagorden ändrades efter 1989, från ”vi är folket” till ”vi är ett folk”. Detta är ett belysande exempel på den massiva ideologiska laddning som ligger i begreppet ”folket”. I det ideologiska kölvattnet av nazismens konstruerade folkbegrepp, demonstrerades här behovet av att vända begreppet från de ideologiska definitionernas sfär ned till gatan, mot det faktiska folk som berättar för en regim som påstår sig föra deras talan: ”vi är folket” (inte ni). Så länge Berlinmuren stod var det dock ett splittrat folk, och först efter murens fall kunde hela folket mötas som det enade (enda) folk de var innan, utanför de barriärer som byggts av krig och territoriala uppdelningar: ”vi är ett folk”.

Utifrån denna bakgrund beslöt jag mig för hur mitt verk skulle utformas. Det enkla konceptet för konstverket är att det består av röda neonskyltar med meningarna ”vi är folket” och ”vi är ett folk” översatta till en rad olika språk.

På hebreiska kommer innebörden att peka på det judiska folkets historia samtidigt som ”vi är ett folk” på hebreiska gärna används i sammanhang då man talar om människovärde och mänskliga fri- och rättigheter - och inbegriper det judiska såväl som det palestinska folket som medborgare i samma världsfolk (mänskligheten).

Arabiskans ”vi är folket” får en anknytning till den arabiska våren, i vars spår ett maktspel och en ideologisk strid om massorna nu äger rum. I skenet av de våldsmanifestationer som utbrutit i såväl Egypten som i Syrien där extremism och förföljelse motiveras av regimernas påstådda folkliga stöd, avslöjas det smutsiga propagandamaskineri som vässar begreppet ”folket” till sitt skarpaste vapen och som genom tiderna utnyttjat det till att försvara krig, övergrepp och våld genom att hävda sig utföra folkets vilja.

Att begreppet ”folket” nyttjats till att såväl beskriva de arbetande, underprivilegierade massorna vars makt och inflytande är begränsat, som utnyttjats för att motivera maktmissbruk är någonting som gjort sig kraftigt påmint i flera spansktalande nationers politiska historia. Den spanska texten i mitt verk har för mig bland annat en innebörd av att referera till militärkuppen i Chile på 70-talet. I den svenska arbetarrörelsen har det funnits en närhet till antifascisternas kamp under den chilenska militärdiktaturen som bland annat manifesterats genom slagord som ”Pinochet, mördare!” som förekom frekvent under svenska demonstrationer under 70- och 80-talet.

Sammantaget pekar mitt verk ut den springande punkt som inte låter sig nålas fast: om inte arbetarrörelsens ”folk”, utgör begreppets självklara användningsområde, vilka är ”folket” då? Svaret låter sig inte levereras entydigt, istället är det enda svaret lika mycket ”alla” som ”ingen”: de olika språken pekar såväl på begreppets mångfald och bredd som på det sammantagna folk som representeras av mängden språk och nationer; mänskligheten.